09/05/2022

Η Σπάρτη τίμησε τον Άγιο Ανανία, Μητροπολίτη Λακεδαιμονίας

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Μονεμβασίας και Σπάρτης

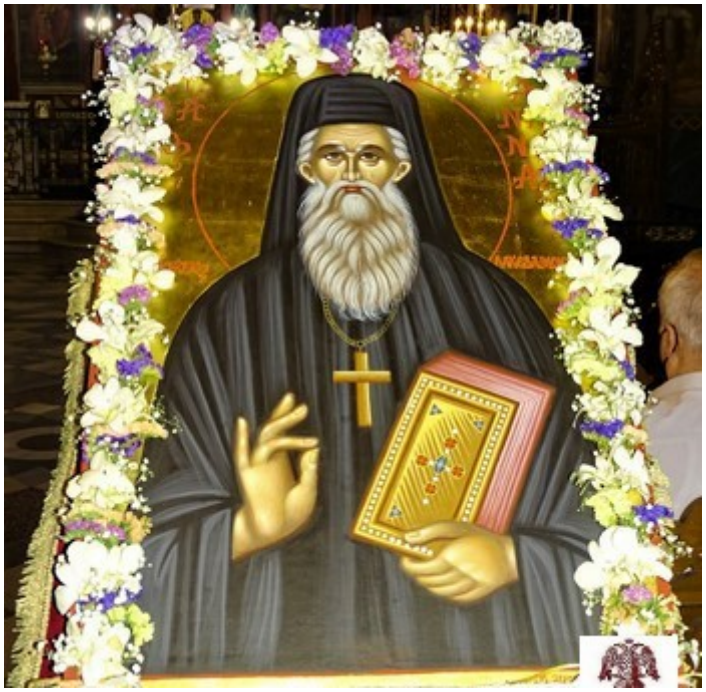

Η Ιερά Μητρόπολη Μονεμβασίας και Σπάρτης καθιέρωσε, από πέρυσι, με απόφαση του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη κ. Ευσταθίου, τον εορτασμό της μνήμης του Αγίου Ανανία, Μητροπολίτη Λακεδαιμονίας, κατά την Κυριακή των Μυροφόρων. Ως εκ τούτου, την Κυριακή 8 Μαΐου 2022, στον Μητροπολιτικό Ναό Ευαγγελιστρίας Σπάρτης, τελέσθηκε η πανηγυρική Αρχιερατική Θεία Λειτουργία προεξάρχοντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη. Για τα μηνύματα της Κυριακής των Μυροφόρων μίλησε στο εκκλησίασμα ο ιεροκήρυκας της Ιεράς Μητροπόλεως, Πανοσ. Αρχ. Ραφαήλ Τσάλτας.

Πριν την ολοκλήρωση της Θείας Λειτουργίας και αφού ευλόγησε τους άρτους, ο Σεβασμιώτατος αναφέρθηκε αρχικά στον τόπο καταγωγής του Αγίου Ανανία, τη Δημητσάνα, που έχει την τιμή και την ευλογία να είναι γενέτειρα έξι Αγίων της Εκκλησίας μας. Ακολούθως, μίλησε για τα χαρίσματα, την προσφορά του τιμώμενου Αγίου τόσο στην Εκκλησία, όσο και στην Πατρίδα, καθώς και για το μαρτυρικό του τέλος από τους Τούρκους έξω από τον Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Δημητρίου στον βυζαντινό Μυστρά. Κατακλείοντας την ομιλία του, ο Σεβασμιώτατος κάλεσε το χριστεπώνυμο πλήρωμα της τοπικής Εκκλησίας να παραδειγματιστεί από τον Άγιο Ανανία κλείνοντας στην καρδιά του Χριστό και Ελλάδα.

Ο εθνοϊερομάρτυρας Ανανίας Λαμπάρδης γεννήθηκε στις αρχές του 18ου αιώνα

στη Δημητσάνα Αρκαδίας λαμβάνοντας το κατά κόσμον όνομα Αναστάσιος. Ο πατέρας του ήταν ο προύχοντας Στασινός της Άκοβας και η μητέρα του από την ισχυρή οικογένεια Λαμπάρδη ή Λαμπαρδόπουλου της Δημητσάνας. Ο Ανανίας μορφώθηκε στην Μονή Φιλοσόφου και πριν το 1741 ανεδείχθη Επίσκοπος Καρυουπόλεως στη Μάνη. Το 1747 ανέλαβε Αρχιεπίσκοπος Δημητσάνης, η οποία τότε ήταν ανεξάρτητη Αρχιεπισκοπή. Όταν το 1750 απεβίωσε ο Μητροπολίτης Λακεδαιμονίας Παρθένιος Καλημέρης, ο Δημητσάνης Ανανίας ανέλαβε και αυτή την Επισκοπή. Το 1754 ανακαίνισε την Μητρόπολη του Μυστρά φτιάχνοντας νέο μητροπολιτικό κτίριο με δικές του δαπάνες.

Διακρίθηκε και στον πολιτικό τομέα ως γόνος δύο ισχυρών οικογενειών της Πελοποννήσου και αναδείχθηκε στο αξίωμα του μοραγιάνη (= αγιάνης του Μωριά). Αυτοί ήταν ανώτερα στελέχη της τότε τοπικής αυτοδιοίκησης, του θεσμού των προεστών που εκλέγονταν από οικογένειες προυχόντων.

Από τη θέση αυτή και λόγω του κύρους του, εργάστηκε στη διοργάνωση απελευθερωτικού κινήματος. Με το πρόσχημα της οικιακής βιοτεχνίας ίδρυσε στη Δημητσάνα τους πρώτους μπαρουτόμυλους που τροφοδότησαν τις μετέπειτα επαναστάσεις. Επίσης κατασκεύασε στη Δημητσάνα υδραγωγείο με δικά του έξοδα, στο οποίο οφείλεται το τοπωνύμιο “Βρύση του Δεσπότη” στην είσοδο της πόλης. Σε μερικές επαρχίες της Πελοποννήσου δημιούργησε δίκτυο ιερέων μυημένων στην εξέγερση. Σε συνεννοήσεις ερχόταν και με τους κλέφτες.

Τότε βεζύρης της Πελοποννήσου ήταν ο ήπιος Τοπάλ Οσουμάν πασάς κατά του οποίου αντέδρασαν άλλοι Τούρκοι αξιωματούχοι που πήγαν στην Κωνσταντινούπολη ζητώντας τη μετάθεσή του. Υπέρ του βεζύρη τάχθηκαν οι Έλληνες πρόκριτοι και πέντε εξ αυτών με επικεφαλής τον Ανανία πήγαν επίσης στην Κωνσταντινούπολη το 1762 και πέτυχαν την παραμονή του Τοπάλ Οσουμάν πασά στη θέση του και την καταδίκη σε θάνατο των εναντίον του κινηθέντων αγάδων, γεγονός που αναπτέρωσε το ηθικό των υποδούλων.

Μετά από μια διετία, όμως, βεζύρης της Πελοποννήσου τοποθετήθηκε ο σκληρός Χαμζά πασάς από την Κάρυστο, οπότε οι φανατικοί Τούρκοι βρήκαν ευκαιρία να ενοχοποιήσουν τον Ανανία και τους άλλους τέσσερεις επιτρόπους και να προκαλέσουν την έκδοση μυστικού φιρμανιού που τους καταδίκαζε σε θάνατο. Το 1764 απαγχονίσθηκαν οι Δεληγιάννης, Ζαΐμης, Κρεββατάς και Νοταράς, που βρέθηκαν στην έδρα του πασά στην Τρίπολη. Ο Ανανίας βρισκόταν στον Μυστρά, όπου και παρέμεινε, αν και γνώριζε ότι πλησιάζει το τέλος του. Στις 15 Απριλίου 1764, στον Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Δημητρίου εντός της καστροπολιτείας, ο Άγιος Ανανίας αφού προσευχήθηκε και κοινώνησε των Αχράντων Μυστηρίων, θανατώθηκε με ξίφος στο στήθος από τον επικεφαλής Τούρκο αξιωματικό που τον

πλησίασε. Μετά αποκεφαλίσθηκε και η κεφαλή του διακομίσθηκε ως αποδεικτικό τρόπαιο στον πασά στην Τρίπολη. Το δε σκήνωμά του, αφού παρέμεινε για τρεις ημέρες εκτεθειμένο, τάφηκε σε άγνωστο μέρος στον Μυστρά.

Ο εθνοϊερομάρτυρας Ανανίας Λαμπάρδης διακρίθηκε για την θυσιαστική του αγάπη προς τον Θεό και το ποίμνιό του, τον χριστιανικό του βίο, τον αδαμάντινο χαρακτήρα, την φιλανθρωπία και το ψυχικό του σθένος. Η θυσία του δε προσομοιάζει με αυτή του Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Γρηγορίου Ε΄, αφού και οι δύο δεν αναζήτησαν δρόμο διαφυγής, αλλά επέλεξαν το μαρτυρικό τους τέλος θέλοντας να ποτίσουν με το αίμα τους το δέντρο της Πίστεως και της Ελευθερίας.